

Cena numeru 10 gr.

GAZETAPrenumerata
miesięczna 80 gr.**RZESZÓWSKA**

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Wychodzi w każdą niedzielę

„Prawem naczelnym — dobro Państwa“

CENY OGŁOSZEŃza miejsce wiersza
milimetrowegoZwykłe . . . . . 10 gr.
Na 1 stronie . . . . . 30 gr.
W tekście (2 i 3 str.) 25 gr.Nadesłane . . . . . 30 gr.
W kronice . . . . . 30 gr.
Drobne za słowo . . . 10 gr.Rękopisów nie zwraca się, Listów
anonimowych nie uwzględnia się, nie-
opłaconych nie przyjmuje.

Redakcja i Administracja

ul. Sokoła L. 6.

Konto P. K. O. Nr. 409 116 — Telefon Nr 17

Z akcji B. B. W. R. w powiecie rzeszowskim.

W dniu 21 lipca b. r. przyjechał do gminy Piątkowej obok Błażowej, poseł Ziemi rzeszowskiej p. Sieradzki. Celem przyjazdu było zapoznanie się z pracami budowy drogi. Światli obywatele skorzystali z pobytu posła, natychmiast zwołali Koło młodzieży, na które zaprosili posła Sieradzkiego.

Poseł Sieradzki wygłosił do licznie zebranych uczestników referat „Cele i zadania młodzieży ludowej i jej stosunek do Państwa“.

Po referacie starsi gospodarze zwrócili się do pana posła, by objaśnił ich o sprawach gospodarczych Państwa i o ogólne państwowych, do czego stosując się p. poseł omówił cały szereg problemów chwili obecnej, poczem wywiązała się interesująca dyskusja.

Zebrań trwał od godz. 21 do 23 wieczór. Zaznaczyć należy, że jakkolwiek gmina

Piątkowa jest oddalona o 29 klm. od Rzeszowa to jednak praca kulturalna posuwa się stale naprzód dzięki kierownikowi szkoły i innym światłym obywatelom. Należy nadmienić, że w toku jest budowa drogi a w najbliższym czasie światli obywatele zamyślają rozpocząć budowę domu ludowego pod egidą Koła młodzieży ludowej.

NADEŚLANE156, 1—1 **PODZIĘKOWANIE.**

Wielmożnemu Panu Henrykowi Weinbachowi właścicielowi zakładu techniczno-dentystycznego w Rzeszowie ul. Miodkiewicza, składam gorące podziękowanie za nadwyraz solidnie i nadzwyczaj precyzyjnie wykonane użębienie, tudzież za pełne oierpliwości postępowania przy leczeniu. *Zofja Porębska.*

155, 2—52

KRONIKA

Wędrowny obóz kolarski szkół średnich
D. O. K. X. Przemysł przybył do Rzeszowa w grupie kilkunastu kolarzy, przebywszy trasę Przemysł, Chyrów, Rymanów, Jasło, Gorlice, Krynica, Szczawnica, Nowy Targ, Zakopane, Kraków, Rzeszów, a stąd do Przemysła, okrążyło 1.200 km. Sportowa wycieczka wy-

O zatruciach.

W dzisiejszych czasach, jak statystyka wykazuje, przypadki samobójstw przez otrucie są na porządku dziennym szczególnie w miesiącach letnich.

Jedni zażywają trucizny z powodu kryzysu finansowego, inni z powodu kryzysu sercowego. W związku z drugą formą kryzysu, przypadki otrucia zdarzają się więcej u kobiet jak u mężczyzn. Jest to dla nich najłatwiejszy sposób zerwania z tym światem.

To też na czasie jest podać poniżej parę słów o zatruciach, ale nie dla zachęty do spełniania samobójstw.

Dażą się one podzielić na cztery grupy.

Do pierwszej należą zatrucia **przypadkowe**, które się zdarzają przez spożycie jadowitych roślin, zwierząt lub trucizn, przez pomyłki lekarskie, nieszożliwe wypadki, mordy itp.

Do drugiej grupy należą zatrucia **zawodowe**, spowodowane użyciem w pracy jadowitych materiałów, w nieodpowiednich warunkach (zła wentylacja, niedbalstwo robotników) a zdarzają się najczęściej u pracowników zajętych przy ołowiu, rtęci, arseniku.

Do trzeciej grupy należą zatrucia **zwyyczajowe lub nałogowe**, to jest takie, które używane przez osobę świadomie, wywołują stan odurzenia a więc tytoń, alkohol, opium, morfina, kokaina i haszysz. Trucizny te posiadają taką cechę specjalną, że wytwarzają u nałogowych osobników niezwykłą odporność na dawki przewyższające dawki zwykle, śmier-

telne, albo że powodują z czasem t. z. głód trucizniany, jak nie może się z czasem obejść pijak bez wódki, morfinista nie może żyć bez morfiny.

Do czwartej grupy musimy zaliczyć, trucizny **pokarmowe**, wywołane przez zażycie zepsutych środków spożywczych (ryb, mięsa, owoców).

W następstwie zażycia jakiejś trucizny, powstają pewne **typowe** objawy jak mdłości, wymioty, zawroty głowy jeżeli dawki były małe, — jeżeli wielkie — to albo powodują śmierć natychmiastową albo powodują pewne zmiany chorobowe w organizmie sprowadzające po dłuższym lub krótszym czasie śmierć. Zależy to od gatunku trucizny, od ilości jej zażytej, od stanu zdrowia osobnika.

Często jednak trucizny wywołują objawy **nietypowe**, więc przeciwnie aniżeli się spodziewano, nieraz wprost dziwne, odwrotne np. opium wywołuje u niektórych osób biegunkę podczas gdy z reguły powinno spowodować zaparcie stoła, — chinina która zawsze obniża gorączkę u niektórych osobników wywołuje podniesienie ciepłoty, a zamiast uspokojenia podrażnienie układu nerwowego.

Do nietypowych objawów zatrucia należą t. z. idiosynkrazja czyli wstręt do niektórych trucizn, albo środków obojętnych np. niektórzy ludzie dostają obrzęków skóry (pokrzywka) albo nawet groźnych obrzęków krtani po zażyciu raków, ślimaków, poziomek, malin itp. inni znowu po spożyciu wątroby dostają wymiotów, — albo co się często trafia, że niektóre osobniki już po zażyciu małej dawki morfiny są poważnie zatruci.

Ciekawym nietypowym objawem jest zjawisko przyzwyczajania się do pewnych trucizn, polegające na tem, że pewna grupa ludzi wytrzymała się staję na dawki duże nawet trujące, tak że dawki trucizn zazywane przez nałogowców mogą przewyższać kilkanaście razy dawki śmiertelne dla przeciętnego człowieka, (morfina, kokaina) — a jeszcze ciekawszym staję się objaw swego rodzaju głodu w razie wstrzymania się od zażycia trucizny, do której się było przyzwyczajonym (morfiniści, alkohol.), głód taki w razie nagłej i zupełnej przerwy w zażywaniu powoduje ciężkie objawy chorobowe ze strony nerwów lub serca.

Na zakończenie dzisiejszego fejetonu chcę dodać parę ciekawych szczegółów odnośnie do swoistości działania niektórych trucizn; niektóre z nich działają odmiennie na człowieka a odmiennie na zwierzęta.

I tak pies i królik wytrzymują dawki morfiny 50 razy większe od dawki śmiertelnej dla człowieka.

Wielkie dawki nikotyny, ołowiu, zabójcze dla człowieka, są zupełnie obojętne dla kozy.

Jeż jest zupełnie obojętny na tak silną truciznę jaką jest kwas pruski, jad żmii lub kantarydyna.

Morfina, trucizna narkotyczna dla człowieka, wywołuje u psów, królików, koni i kotów zjawiska podniecenia nerwowego.

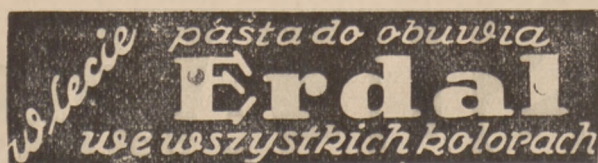
Ciekawą jest rzeczą, że dzieci nieraz giną od bardzo małej dawki morfiny, opium lub alkoholu, i że bruneci są wogóle odporniejsi na wszystkie trucizny od blondynów.

jechała z Przemyśla 7 bm. i przeciętnie robiła dziennie po 85 km. Jest to więc piękny wyczyn sportowy, połączony z tak pięknym celem jak krajoznawstwo, gdyż oprócz najważniejszych miejscowości wyżej wymienionych, wycieczka odwiedziła wiele innych miast i miasteczek.

W Rzeszowie wycieczka, oprowadzona przez p. kap. Magdziarza, odwiedziła w dniu 26 bm. kościół poreformański, sąd, starostwo, kościół farny i klasztor OO. Bernardynów, wreszcie Magistrat. Przed ratuszem wycieczka wspólnie się fotografowała razem z burmistrzem miasta prez. Dr. Krogulskim, poczem ruszyła w dalszą drogę do Łańcuta.

Przygotowania w związku z odsłonięciem pomnika pułk. Lisa-Kuli. W związku z uroczystością odsłonięcia pomnika pułk. Lisa-Kuli Komisja kwaterunkowa rozpoczęła swą działalność w celu przygotowania kwater dla licznych gości, którzy na tę uroczystość do Rzeszowa zjadą. Ze względu na to, że oczekiwany jest przyjazd najwybitniejszych osobistości w państwie, przeto Komisja postanowiła się zwrócić z apelem do miejscowego społeczeństwa, by zechciało oddać na ten krótki czas do dyspozycji kwatery w miarę możliwości bezpłatnie, ewentualnie za wynagrodzeniem. Również odbyło się pierwsze posiedzenie w sprawie zaaprowizowania miasta w tym okresie.

137, 17-30

Opróżniony fotel prezesa T. S., „Resovii“.

Jak się dowiadujemy ma ustąpić p. inż. Tondera. O ile ta wiadomość nie jest przedwczesną byłaby wielką stratą dla Towarzystwa. Miejsce jego zajmie prawdopodobnie nadzwyczaj energiczny i oieszczający ogólną sympatią u sportowców p. prokurator Łukawski.

Na Tablicę Marmurową w Sierocińcu św. Antoniego złożył 100 Zł Piotr Matyczyński nadradca, jako były uczeń gimnazjum rzeszowskiego.

Na Kaplicę św. Antoniego p. Zembrowski złożył 5 Zł. Z końcem tego tygodnia ukończoną zostanie wspaniała Kaplica św. Antoniego. Zazwyczaj są po kościołach tylko ołtarze świętego Cudotwórcy. W Sierocińcu zbudowali śmy Mu Kaplicę z okazji 700 letniego Jubileuszu.

Komitet.

Turniej tenisowy o mistrzostwo 17 pp. Z inicjatywy K. S. 17 pp. w dniach od 23 do 25 lipca odbył się turniej tenisowy o mistrzostwo klubu, a zarazem nieoficjalne mistrzostwo miasta Rzeszowa. Stronę techniczną turnieju przeprowadził nadzwyczaj sprawnie p. Dzerowicz. Po zaciętej i pięcio-setowej walce z p. Stafiejem, mistrzem klubu w singlach został p. Eisenberg S., z pań p. Rotterówna, wygrywając z łatwością z p. Hönizanką. Sprężysta organizacja zarządu klubu, takt i rzutkość poszczególnych jego członków daje gwarancję, że klub wojskowych utrzyma na długi czas hegemonję sportową wszystkich dziedzin na gruncie rzeszowskim.

Ze sportu. Resovia po 4 roku rozgrywek o mistrz. kl. A. L. Z. O. P. N. Tegoroczny start Resovii w mistrzostwach kl. „A“ wypadł naogół lepiej, aniżeli w latach ubiegłych. Bo mimo iż znalazła się w godnej asyście 4 najlepszych drużyn lwowskiej „A“ klasy (Polonia, Świtez, Lechia, Hasmonea) potrafiła po równorzędnych walkach wywalczyć 4 miejsce, tuż za ekstraklasową Lechią. Coprawda pozycja ta mogła zupełnie dobrze ulec przesunięciu o jedno a nawet dwa miejsca w górę, gdyby nie pech, jaki przesładował Rzeszowiaków przez cały czas trwania mistrzowskich rozgrywek. I tak tylko dzięki pechowi Rzeszowianie przegrywają zawody z Hasmonią w Rzeszowie i Polonią w Przemyślu, oraz walkowerem oddają punkty Świtezii wskutek pewnych niedociągnięć sekretarjatu. Skład drużyny naogół stały i nieulegający większym zmianom w czasie rozgrywek w zestawieniu

następującem: Sanecki, Kuśtek, Pęcak, Hajdaś I., Rybowicz, Dyląg, (Zajac) Hajdaś II., Cober, Kluz, Knutel, Fink, (Kotelnicki) tworzył ośrodek naogół wyrównany, bez wybitnie słabych punktów ale też i bez „gwiazd“ specjalnych. Twardość i nieustępliwość w walce — duże walory bojowe, słabsze wykształcenie techniczne i taktyczne — mierna fizyczna kondycja i średnia dyspozycja strzałowa to cechy, które nosi na sobie wymieniony powyżej zespół.

Sanecki w bramce początkowo nie w formie — później na poziomie odznaczał się dużą ofiarnością i niezłą techniką chwytu, przy słabej orientacji. Para obrońców Kuśtek i Pęcak stanowiła zaporę trudną do pokonania. Lepszy w tym sezonie Kuśtek, niepotrzebnie za dużo grał ostro. Pęcak jak zwykle spokojny i pewny. Pomoc znalazła swą ostoję na małym Hajdasiu I., który ofiarnością i sercem w walce — przerosł grubo swoich kolegów. Rybowicz nierówny czasami dobry — czasami zupełnie przeciętny. Dyląg i Zajac bezwzględnie najstabsi w drużynie. Atak naogół zgrany i miejscami sprawnie kombinujący o dużym animuszu bojowym przy słabszej orientacji w sytuacjach podbramkowych i niedokładnym strzale, stanowił w ośrodku piątkę wyrównaną bez specjalnych talentów.

Dziś już po mistrzostwach. Bez względu jak one dla rzeszowskiej drużyny wypadły stwierdzić należy, że drużyna naogół spełniła swe zadanie zadawalająco i może spokojnie bez obawy spojrzeć w lepszą sportową przyszłość.

Śmiertelna walka na noże przy ulicy Grotgera. Dwaj znani na terenie Rzeszowa „wspólnicy ludzkiego mienia“ wszczęli awanturę w stanie podohmielonym, w wyniku której jeden z nich, t. j. Chookuba Fr. został ugodzony nożem w serce, ponosząc śmierć na miejscu. Za sprawcą śmierci Lesiem J. zarządzono pośoię.

Uwagze wyjeżdżających do Belgii, Francji i Anglii przez terytorjum rzeszy Niemiec. Akademickie Biuro Informacyjne prowadzone przez kierowników Akad. Biur w Warszawie, Plac Żelaznej Bramy Nr. 6/11, w związku z otrzymaniem pismem z Konsulatu Niemieckiego w Warszawie, komunikuje, że osoby nie należące do Konsulatu Niem. w Warszawie, tranzytowych wiz niemieckich nie będą otrzymywać w Konsulacie w Warszawie.

Zdarzają się wypadki, że osoby wyjeżdżające z myślą o otrzymaniu wizy tranzytowej na granicy niemieckiej, ostrzegają się tą drogą, że osoby takowe są odsyłane do Polski, celem zaopatrzenia się w wizę tranzytową niem., narażając się tem samem na zbędne koszty kolejowe i możliwą utratę ważności paszportu zagr., który jest ważny tylko na jednorazowe przekroczenie granicy polskiej.

Biuro udziela wszelkich informacji, dotyczących sprawy powyższej, oraz przeprowadza zapisy na wszystkie wyższe uczelnie w Europie i Poza Europą, nie wyłączając Ameryki, udzielając jednocześnie wyczerpujących informacji, dotyczących tychże.

We wszelkich sprawach, związanych z wyjazdem za granicę należy się zwracać do Akademickiego Biura Informacyjnego w Warszawie, Plac Żelaznej Bramy Nr. 6/11 tel. 253/68.

OGŁOSZENIA

!! Najlepszą Lokatą Oszczędności !!
są premjowe książeczki wkładowe

11 **Towarzystwa** 30—?
Zaliczkowego i Kredytowego
w Rzeszowie
ulica Sokoła L. 10
oprocentowane na 8% od sta i dające dwa razy do roku premje.

Kawy palone

najszlachetniejsze gatunki
▽ przewyborne w smaku. ▽

Herbaty

cejlońskie i indyjskie
▽ najprzedniejsze gatunki. ▽

Miód czysto- pszczelny

▽ jako środek leczniczy. ▽

Znakomite wina owoc.

soki — marmelady — powidła
— śliwki suszone, oraz różne
▽ ▽ ▽ ▽ kompoty ▽ ▽ ▽ ▽

po cenach umiarkowanych
poleca 17, 12—?

PIOTR FIC

W RZESZOWIE, ul. 3 MAJA L. 8,
(obok Poczty).

Tow. Zaliczkowe i Kredytowe

S. z O. O.

Gmach własny w Rzeszowie Gmach własny

Godziny urzędowe dla stron od 8 do 13

Kasa otwarta dla stron od 9 do 13

Towarzystwo załatwia wszelkie interesy bankowe, inkaso, winkulacje i t. p.

Przyjmuje wkładki oszczędności:

dolarowe płatne bez wypowiedzenia na 6%
" " za wypowiedzeniem na 8%
złotowe w złocie na 6%
złotowe płatne bez wypowiedzenia na 7%
" " za wypowiedzeniem na 8%

ZARZĄD.

Rok założenia 1900

Telefon Nr. 175

PRZEMYSŁ MASZYNOWY

Spółka z ograniczoną poręką

W RZESZOWIE, ul. Asnyka l. 7

(Inż. Józef Szaynok)

Fabryka maszyn i kotłów parowych

Odlewnia żelaza i metali

Maszyny rolnicze

Pompy

urządzenia młynów, tartaków,
oraz wszelkich zakładów przemysłowych

Warsztat reperacyjny.